

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Všechny pronárody, tvoje dílo, se ti přijdou klanět, Panovníku, budou oslavovat tvoje jméno, protože jsi veliký a konáš divy; jedině ty jsi Bůh. Hospodine, ukaž mi svou cestu, budu žít podle tvé pravdy, soustředím mou mysl na bázeň tvého jména.“ Ž 86,9-11

Píseň 547 *Co žádáš od nás, Pane*

Modlitba: Hospodine, Pane náš, žijeme v nepokojném světě, ve světě hrozeb a obav z budoucnosti. Vyznáváme, že se na této situaci podílíme svou malou vírou, chabou důvěrou v Tebe, Tvou moc. To se projevuje tím, jak málo odpouštíme, jak snadno přehlízíme slabé, jak zůstáváme dlužni jasná a nevyhýbavá slova, jak nejsme důslední v hledání pravdy a spravedlnosti, jak málo milujeme. Pane, není nám lhostejná Tvá věc ve světě, a proto nám není lhostejná ani smutná bilance našeho žití. Prosíme Tě, odpusť nám, promluv k nám slovem milosti a povzbuzení, osvobod' nás svým Duchem, který otvírá naději, dává průchod pravdě a vede k lásce. Amen.

Čtení: Gn 32,10-21

Píseň 689 *Proč se svět marností, bohatstvím honosí*

Text: L 16,1-12

Kázání:

Milé sestry a milí bratři, je dobré být prozíravý. Prozíravý člověk neukládá všechny svoje úspory do jedné banky. Prozíravý člověk jedná rozumně. Prozíravá vláda včas... Ale co vám mám povídat! Být prozíravý, prozíravý je schopnost vidět jakoby skrz mlhu do dálky, schopnost hledět do budoucnosti, dohlédnout následky a důsledky toho, co se děje nyní – a zařídit se podle toho! K prozíravosti patří čin – kolikrát totiž neomylně vytušíme, kam směřujeme, ale nic účinného nepodnikneme.

Ježíš vypráví podobenství o prozíravém správci jakéhosi velkého majetku. Jenže ouha, v tom podobenství se nemluví o rozumném hospodaření, nýbrž o obvinění ze špatného hospodaření, a správce, před nímž je reálná vidina vyhazovu, toto obvinění nedokáže rozptýlit, ale svévolně začne odepisovat dluhy, které mají vůči jeho pánu jeho obchodní partneři. Je to podobenství skandální, detektivka naruby, hned na počátku je označen viník a na konci unikne spravedlnosti. Hrdina příběhu má pochybný mravní profil, ať ho zkoumáme, jak chceme, není poskvrněn ani jedinou kladnou vlastností. Žádné světélko, ani tušení něčeho takového, jako „má trochu drsné vyjadřování a způsoby, ale jinak má zlaté srdce“. Přepisuje směnky svého pána, dluhy snižuje, rychle a bez váhání. Žádné výčitky svědomí.

A co je ještě více skandální, je podivný pán, který nakonec toho nepoctivého správce pochválí! (Není divu, že žádný jiný evangelista si netroufl tento příběh z Ježíšova života zachovat.) Takhle to vypráví Ježíš podle Lukášova evangelia: „Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější než synové světla.“

Takhle zní ta pobuřující pochvala nepoctivého správce. A je zřejmé, že Ježíš se ztotožňuje se stanoviskem toho pána. I on chválí – určitě vám však neuniklo, že vysloveně zmiňuje jeho prozíravé jednání. A následuje zdůvodnění: „Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější než synové světla.“ Synové jsou ti, kdo někomu patří, kdo se k někomu hlásí, jsou to žáci, přívrženci, následovníci. Sekta esejců, populární v Ježíšově době, dělila lidi na syny světla (to byli oni sami) a syny tmy (to byli všichni ostatní). Esejci se dívali na syny tmy s pohrdáním a očekávali, že dojde k apokalyptickému boji, v němž synové světla nad syny tmy zvítězí.

Ježíš pod syny světla nemyslí esejce, ale ty, kdo jsou na straně evangelia. To je světlem, které zahání tmu a strach, které potěší, orientuje a vede k Boží budoucnosti. A do dvojice se světlem nedává Ježíš syny tmy, nýbrž syny tohoto světa (a ten řecký výraz, který je tu použit – *aión* – může znamenat také

„věk“). Budou to asi ti, kdo nevyhlížejí ke světlu evangelia, nezahledli ho, nepotkali se s ním, kdo jsou jakoby uvěznění ve světě, jaký je, bez výhledu k Božímu království.

A teď si představte, že „synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější než synové světla“! To je pravý skandál! Ježíš nehledí na syny tohoto věku s nějakou povýšeností, není tu žádná nenávisť, nepřátelství (ti ubozí materialisté, ti odpudiví kariéristé – nic takového). Ježíš ovšem neobdivuje bezostyšnost a drzost, ale chválí správce prozíravost. Ježíš projevuje ochotu se v něčem nechat syny tohoto věku poučit, něco si od nich vzít. Podívejte se na toho nepoctivého správce (teď nechme stranou jeho nepoctivost): úžasná je jeho prozíravost, jak realisticky zhodnotí svou situaci a své schopnosti („na práci nejsem a žebrat se stydím“), jak jedná vynalézavě, rozhodně, energicky, s jakou fantazií a odvahou. Co je hlavní – bere vážně budoucnost a jedná podle toho.

A co synové světla? Jak to přijde, že synové světa ve svých věcech, podle svých vyhlídek, podle svého přesvědčení, dovedou být tak rozhodní a podnikaví, zatímco synové světla ve věci evangelia, ve věci Boží budoucnosti jsou často tak nevýrazní, takové blumy, tak neurčití a váhaví? Ježíš svým podobenstvím oslovuje syny světla: co vaše prozíravost? Co vy, pokud jde o Boží království? Co takhle ho vzít vážně jako vaši budoucnost? A zařít se podle toho?! Jednejte stejně vynalézavě, rozhodně a energicky! Neznamená náhodou tohle totéž, co „věřit“? Být prozíravý, vidět dopředu a jednat podle toho. Čemu věříme? Co z toho pro nás vyplývá? Co je tím podstatným, co mol ani rez nekazí?

Možná to mají synové světa přece jen jednodušší, že není tak složité přijít na to, jak se pro budoucnost zařít. Jde prostě o majetek a peníze. Ale co budoucnost evangelia? Není těžší přijít na to, co mají synové světla vlastně dělat?

Vraťme se ještě na okamžik k nepoctivému správci. On falšuje směnky, okrádá svého pána. Zvláštní však je, že ten rozdíl nechce pro sebe, on se přímo neobohacuje. On prostě odpouští. Jediné, co chce, oč stojí, je přátelství dlužníků. To je hodno naší pozornosti. Že totiž stojí o přátelství, pro které nemá žádné záruky, pro které je ochoten riskovat, že pro budoucnost vsadí právě na vztahy, a ne na okamžitý zisk. Připadá mi i nějak významné, že si přátelství nekupuje jinak, než že zrovna odpouští. Odpouštění – není to centrální moment evangelia? Nemůže nám i v tom být ten nepoctivý správce inspirací?

Co když jsme správci Božími a Pán Bůh je pánem celého světa? Tento svět a všichni lidé mu patří a všichni mají (my všichni máme) u něho dluh. Dluh života. Jeho vymáhání však není naším úkolem. Můžeme být mizernými správci. Můžeme klidně druhým odpouštět a odpuštění zvěstovat. I když nejsou našimi dlužníky, pánovi to nevádí, naopak takové jednání chválí. Odpouštět dluhy je světu nepochopitelná ekonomika Božího království. Bůh je bohatý pán. Bohatý však není ten, kdo má, nýbrž ten, kdo rozdává. Lidé církve se často chovají jako správci Božího bohatství, správci dlužných úpisů, které vůči Bohu má každý z nás. A tito zdánlivě spravedliví správci drží druhé pod krkem a neodpustí ani cent. Jenže Boží ekonomika je na hlavu postavená. Věrný správce je naopak ten, kdo štědře pouští chlup z pánova bohatství, štědře odpouští a odpuštění zvěstuje.

Ježíš své učedníky vyzývá ke svaté prozíravosti, tvůrčí podnikavosti a odvážné naději – zve k víře neupjaté, nesudičské, radostné a odpouštějící. Amen.

Píseň 509 Předivný Pán Bůh v skutcích svých

Ohlášky + sbírka

Přímluvná modlitba: Za ty, kdo ztratili své blízké; kdo se o ně bojí; kdo se bojí budoucnosti a trpí bytostnou nejistotou; kdo se cítí bezmocní a bez naděje; kdo touží po Tvém požehnání, blízkosti, po důvěře a lásce... Otče náš

Poslání: Ef 4,25-32

Požehnání

Píseň 568 Život nám ubíhá